

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

339. Quid sit infamia facti & juris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

nis, à quo is est impeditus; non tamen à beneficio talem ordinem non exigente. Garc. c. 12. num. 19. Sayr. n. 23. Less. loc. cit. Suar. n. 39. vide dicta supra de vitiatis corpore.

Questio 336. Num ergo electio irregularis sit ipso jure nulla?

Respondeo: ita habere sententiam communiorum, & sentire ferè AA. q. precedente ad respons. primam cit. contrarium tamen, & quòd solum jure irritanda sit talis electio tenent Felin. in c. inquisitionis. de accusat. n. 6. & 8. Laym. l. 1. r. 5. p. 5. c. 5. n. 3. Dian. p. 4. r. 2. resol. 79. Castrop. p. 6. d. 6. p. 5. n. 7. Pass. n. 511. & seq. idem apud eundem ut probabile tenet Suar. Cùm nullus sit textus juris expressè irritans talem electionem; sed ad summum existunt quidam prohibentes certos aliquos irregulares promoveri ad beneficia; prohibitio autem faciendi aliquid, non irritet factum, nisi munita decreto irritante. c. si soli. de concess. preb. in 6to. Adeòque etiam ex regula jam aliquoties adhibita, quæ habetur. c. fin. de cler. excom. prohibitus exercere actum alicujus officii, est simul prohibitus eligi ad illud officium: plus non deducatur, quàm quòd electio talis sit cassanda, non secus ac electio excommunicati excommunicatione minore prohibiti eligi. Ad hæc irregularitas sit pœna gravis, quæ uti non incurritur, nisi in casibus jure expressis, ita etiam ei tribui non debet effectus in jure non expressus. Præterea ex natura rei, & spectatâ institutione irregularitatis per se irregularis non est incapax beneficii, cùm de facto cum irregularitate stet retentio beneficii antecedenter habiti; neque etiam electus ad beneficium, etiam curatum, statim ipso facto debeat exercere actum Ordinis. Ac denique pro hac sententia hæc stet conjectura, quòd Papa in collationibus absolvat à censuris, ne collatio sit nulla; non tamen super irregularitate, quòd eadem benignitate faceret, si pariter irregularitas collationem redderet nullam, Pass. n. 517. Peccat nihilominus talis, liberè recipiendo beneficium, quia in re gravi inobediens est sacris Canonibus; teneturque quamprimum potest petere dispensationem super irregularitate, ut plene & dignè fungi possit officio. de cetero non tenetur in conscientia dimittere beneficium, quamvis in foro externo electio talis ad instantiam partis sit cassanda. Pass. n. 519.

PARAGRAPHVS II.

De morum honestate, & carentia infamiæ.

Questio 337. Vtrum morum probitas seu honestas requiratur ad hoc, ut quis promoveri possit ad beneficia?

Respondeo affirmativè; morum siquidem probitas præcipua est qualitas, quam beneficiati habere debent, quia ex ea pendet præcipuus Ecclesiæ fructus, & hinc variis textibus, nempe c. cum in cunctis. de elect. c. grave nimis. de preb. clem. 1. de atat. & qualit. Trid. sess. 24. c. 18. cavetur vel maxime de hac qualitate inquiri. Castrop. de benef. d. 4. p. 5. n. 1. Hinc etiam cùm morum honestas ma-

gis quàm literatura in beneficiatis requiratur; carens hac honestate, ita ut deditus sit gravibus peccatis cum animo in iis perseverandi, inhabilis red- ditur, ut ei de beneficio provideatur. Abb. in c. dudum. de elect. Selv. de benef. p. 3. q. 2. num. 10. apud Castrop. loc. cit. n. 2.

Questio 338. Num igitur promotio talis, seu tali facta collatio (idem est de electione) sit ipso jure irrita?

Respondeo negativè Castrop. nisi delictum forte secum trahat suspensionem, excommunicationem, aut irregularitatem; peccatum enim mortale, & voluntas perseverandi in illo non impedit officium beneficio debitum exercere (sicut impedit omnimoda carentia omnis literaturæ) etsi impediat exercere licitè. hinc etsi promotio talis criminosa sit mala, non est tamen ipso jure irrita. citat pro hac sententia Castrop. Navar. in c. si quando. de rescrip. excep. 7. nu. 8. & Miscellan. de orat. 34. n. 4. Azor. p. 2. l. 6. c. 7. q. 11. cùm autem collationis beneficii annullatio respectu criminosa potius ex jure Ecclesiastico quàm naturali proveniat ob infamiam, videndum, quoniam crimina commissa reddant committentem inhabilem, infamem, & à beneficiis exclusivum. Talia autem sunt, quæ habentur in c. constituimus. 3. q. 5. c. infames. 6. q. 1. de quibus vide Azor. p. 2. l. 6. c. 7. q. 3. hæc enim crimina eo ipso, quòd quis de illis condemnatus sit, reddunt illum infamem infamiâ juris. infames autem infamiâ juris incapaces sunt beneficii acquirendi, etsi acquisito ipso jure non priventur, sed veniant privandi. Castrop. loc. cit. n. 3. quin &, si quis ob commissum crimen condemnatus non est, gravata tamen est ejus opinio apud viros graves & probos, nec constat apud illos de emendatione, censet Castrop. ibid. n. 4. probabilis talem, durante hæc infamiâ facti, incapacem esse Ordinis & beneficii recipiendi, quia pro illo tempore irregularis est: ergo collatio ei facta est irrita; tum quia irregularis durante irregularitate est incapax beneficii; tum quia si contra textum c. cum in cunctis. conferantur beneficia iis, qui non existunt scientiâ & moribus commendabiles. electio eorum devolvitur ad Superiorem, quòd non fieret, si electio seu promotio talis fuisset valida. Castrop. loc. cit. citans Suar. ro. 2. de relig. tr. 5. de juramento. c. ult. n. 4. & seq. Paris. de relig. l. 4. q. 3. in fine. Dian. & alios contra Garc. p. 7. c. 8. nu. 39. verùm de his agendum aliquantò accuratius, undè

Questio 339. Ad distinctius intelligenda sequentia, quid sit infamia facti & juris?

Respondeo ad primùm: infamia est notitia & opinio manifestata & divulgata extrinsecus voce (fama enim à sando dicitur) ortâ ex rationalibus & probabilibus conjecturis. (licet enim necesse non sit, ut ii, apud quos delictum diffamatum & divulgatum, sint testes de visu, quia tunc non esset tantùm diffamatum, sed notorium; vel etiam, ut opinio illa ortum habuerit à pluribus testibus de visu dignis, tunc enim esset manifestum, requiritur tamen, ut ea ortum habuerit ex indicis & conjecturis probabilibus, & sufficientibus ad hoc, ut viri providi graves & honesti opinentur ita esse, aliàs enim non erit fama, sed vox vana populi. Abb. in c. qualiter, & quando. nu. 19. Sylv. v. fama. Suar. loc. cit.) & habita à majore parte (ubi ob-

servat,

servat. Abb. in c. inquisitionis. n. 6. in majoribus criminibus majorem numerum personarum, quam in minoribus requiri ad infamiam, & multò majorem ad infamandum personas publicas, quam privatas) virorum honestorum, prudentum, & gravium (non enim est infamis, cujus fama lata est tantum apud malevolos, maledicos, pueros, mulieres vel leves personas. c. quando & qualiter. de accusat. c. in cunctis. d. 11. q. 3. Garc. loc. cit. num. 12. Sanch. opusc. l. 6. c. 3. dub. 9.) qui verisimiliter illud scire possunt ac debent, si factum est verum & divulgatum; quales ferè sunt vicini, vel multitudo eorum, quorum interest scire v. g. scholarium, Universitatis, et si hi habitent in diversis locis civitatis, respectu delicti commissi ab uno illorum, ita tamen ut si hæc multitudo sit parva, & non tanta, quæ constituat populum (v. g. decem; populus enim ad minimum decem homines requirit. c. curio. 19. q. 3. Sylv. V. populus) non sufficiat major illius pars, ut factum dicatur famosum. Suar. cit. d. 48. f. 1. n. 20. Abb. in c. vestra. de cohabit. Est itaque infamia facti ut distincta ab infamia juris, seu legali, macula quædam moralis, independenter ab omni lege humana ad ipsum factum consurgens, & pariens de operante notitiam obscuram cum vituperatione, & reprehensione, per quam in opinione hominum persona tanquam maculata censetur indigna ad actus quosdam legitimos, dignitates & munia.

2. Respondeo ad secundum: infamia juris seu macula moralis ad factum non nisi ex vi & institutione legis, sive scriptæ, sive non scriptæ, consurgens, & maculans in ordine ad effectus à lege intentos, describi potest, quòd sit à jure inducta privatio dominii ad famam legalem, nimirum ad eam famam, & opinionem laudabilem, honorabilem & claram, quam in hominibus supponunt actus legitimi, ut dignè, decenter, & validè exerceantur, adeoque & hoc dominio seu jure privati sunt, etiam delinquentes occultissimi, quibus nimirum hæc pœna infamiae juris ipso facto incurrenda statuta est v. g. Sodomitæ occultis &c. infamiam enim notantur, quos lex infamat, eo ipso quòd aliquid commiserunt. Jafon in l. cunctos populos. c. de summa Trinitate lect. 2. n. 44. Garc. c. 8. n. 17. Suar. loc. cit. n. 14. quòd autem tales delinquentes occultos non liceat diffamare extra judicium, non est inde, quòd dominii famæ sint, sed quòd illam de facto adhuc, quoad delictum occultum est, possideant, & nec latro à possessione sine injuria exturbandus sit privatâ auctoritate. Univoce itaque non conveniunt infamia facti & juris. & differt infamia juris ab infamia facti, quòd illa non dicat opinionem alicorum, nec sit necessariò quid divulgatum, eò quòd quandoque etiam occultissimi delinquentes, ut dictum, illam incurrant. Item quòd infamia facti directè & primò privet infamem possessione naturali famæ suæ; infamia verò juris dominio, adeoque infamia juris & facti simul privent dominio & possessione, non tantum naturali, sed & civili famæ propriæ. Ex quo effectu formali primario sequitur dein alter secundarius, qui est esse inhabilem, seu impedimentum ad actus legitimos, præcipuè Ordinum, Prælatuæ & dignitatis, propter excellentiam, honorem & sanctitatem suam requirentium ministrum, qui in hominum opinione sit claræ famæ & æstimationis commendabilis. Ita ferè Pass. n. 543. & 547.

P. Leuven. Fori Benef. Pars I.

Questio 340. An igitur infamis infamiâ facti sit ineligibilis, & inhabilis ad Prælaturas, dignitates, beneficia, officia Ecclesiastica, illiusque electio vel promotio, spectatâ solâ vi infamiae facti, sit ipso facto nulla?

1. Respondeo ad primum affirmativè. constat ex jam dictis, & sumitur ex c. accidens. de accus. c. causatum. de simonia. c. fin. de furtis. c. cum in cunctis. de elect. c. grave nimis. de prob. clem. 1. de et. & qualit.

2. Respondeo ad secundum negativè; infamia enim facti propriè sumpta, seclusâ institutione juris humani, gravat quidem personam, & obscurat, redditque indignam dignitatum & honorum, non quidem per modum legalis pœnæ, & impedimenti, sed ex natura rei seu naturali ratione, vel quantum lex naturæ, aut etiã gratia postulat (unde nec parit irregularitatem, quæ est legale impedimentum, & sæpe pœna illata à lege ob culpam. Suar. cit. d. 48. f. 1. num. 11. Filiuc. tr. 19. c. 8. n. 204. Garc. loc. cit. num. 64. Pass. num. 535. contra Sanch. opusc. l. 6. c. 3. dub. 10. num. 14. Bonac. de cens. d. 7. q. 3. p. 1. n. 2. qui tamen, ut rectè Pass. in hoc non distinguunt factum ex naturâ rei, & factum ut stans sub lege) non tamen iniqui & scelerati jure naturali incapaces sunt jurisdictionis & potestatis, adeoque eorum quantumcunque notiorum electio alîve promotio, quantum præcisè ex hac infamia facti non est irrita. Suar. loc. cit. Pass. nu. 536. quamvis tales peccent ingerendo se officiis puritatem vitæ, & morum requirentibus uti & eligentes, confirmantes, promoventes illos contra justitiam proprii officii. Tenetque hoc ipsum, etiam si delictum sit enorme & notorium notoreitate solùm facti. Garc. loc. cit. n. 47. Less. l. 2. c. 34. nu. 12. Pass. num. 568. citans plures alios, constabitque meliùs ex dicendis. q. 108.

Questio 341. An & quis dispensare possit in infamia facti?

Respondeo: hæc infamia propriè loquendo est indispensabilis, jus enim natura, & dictamen rationis indispensabile prohibet infamem, manentem talem, hoc est, qui dignâ pœnitentia virtuosaque vita præcedentem infamiam non absterfit (qua sic absterfa nihil est quòd impediat amplius) promoveri ad Prælaturas & officia Ecclesiastica. Pass. n. 540. contra Barb. de off. Ep. alleg. 43. n. 30. Navar. c. 27. n. 204. Rodriq. to. 1. q. 24. n. 6. Mirand. to. 2. q. 8. a. 5. & alios docentes posse in hoc dispensare Episcopum, & consequenter etiã Prælatus regularem cum suis. Verùm hi AA. infamiam facti cum infamia legali confundunt; nam infamia respectu effectuum, quos parit ex lege positiva, in quibus quandoque dispensare potest Episcopus, est infamia legalis. Poterunt nihilominus Episcopi & Prælati regulares quandoque discernere, an infamia facti sit, vel non sit talis, ut impediat; utrum sufficienter per pœnitentiam sublata. Pass. num. 541.

Questio 342. Num infamis infamiâ juris lata sententiâ, & ipso facto incurset (suppono enim cum Barb. de off. Ep. alleg. 43. nu. 13. Garc. p. 7. c. 8. n. 17. Suar. de cens. d. 48. n. 16. Filiuc. tr. 19. c. 8. n. 209. Pass. n. 548. & aliis contra Castrop. l. 4. d. 4. p. 4. n. 4.

L

4. n. 4.